

[Kristen Amby.]

rundt om i de store byer, til livs, før man kommer ind på ikke et nyt princip, men det ældgamle princip eller i hvert fald et princip, der var gældende mange steder, at byerne havde byjord, som man kunne leje for at drive landbrug på jorden eller også for at bygge på den. I dag er der masser af byer, der vedvarende ejer jord, hvad der er rimeligt og naturligt, f. eks. ved havnen, og lejer den ud til bebyggelse. Det kan man naturligvis også gøre, hvor talen er om beboelseshuse, det ville være langt mere rationelt, langt mere overskueligt. Endelig vil dette, at det offentlige bliver ved at eje jorden, til sin tid føre de øgede værdier ind i samfundets kasse fremfor nok så mange forslag om grundstigningsskyld. Det er jeg helt overbevist om. Det er den helt rigtige vej at gå, men det betyder naturligvis, at det offentlige — kommunerne i realiteten, men af finansielle grunde i samarbejde med staten — må se at erhverve sig så meget jord som overhovedet muligt af denne karakter.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne tilsige vort partis medvirken til en grundig, men også hurtig behandling af dette efter min mening meget påkrævede lovforslag.

Hans Hansen (Rørby): Det er jo glædeligt at høre — det er forresten ret sjældent, at det er sådan —, at der er så stor enighed om et lovforslag, som der er om det foreliggende. Der er gjort mange, som jeg synes rigtige bemærkninger, og jeg skal ikke gentage dem. Jeg vil blot lige nævne, at der er, synes jeg, noget bagvendt i, at kommunerne, således som det er foregået i stort omfang, har opkøbt jord og derved sikret sig. Jeg forstår godt årsagen til disse køb, men de betyder, at der melder sig en kapitalstærk køber, som forøger efterspørgslen og derved fremkalder en højere værdi, som er kommet private tilgode.

Der er ingen tvivl om, at det lovforslag, der her foreligger, og som forhåbentlig bliver ophøjet til lov, vil blive et værdifuldt bidrag til løsning af et af tidens aller vigtigste spørgsmål, nemlig boligspørgsmålet. Jeg berørte det forleden dag, da vi behandlede lejeloven. Jeg tror, at hvis man i stor stil kan give folk adgang til jord uden købesum, vil de organiserede arbejdere, efterhånden som vi får adgang til materiale — det er kun et tidsspørgsmål — selv få løst boligspørgsmålet i solidaritet, i organisation og med hensyn til finansiering. Jeg tror ærlig talt ikke, der er nogen anden vej at gå. Om

det så bliver salg eller leje af jorden, eller det bliver kaldt det, som det ærede medlem hr. Kristen Amby var inde på, er mindre væsentligt. Men det er dog en kendsgerning, at det er på ejervilkår, man kan købe, sælge, borttestamentere, behandle jorden, så længe man svarer leje til de private kreditinstitutioner, og derfor er ejendomsret det rette navn, selvom man taler om offentligt eje.

Jeg vil med tilfredshed tage del i den videre gennemførelse af dette lovforslag. Det dækker kun den opfattelse, som vi fra vor side altid har gjort gældende med hensyn til dette vigtige, adgangen til jord, adgang til plads, adgang til bolig. Jo mere og jo videre det føres ud, desto lettere vil til sin tid den virkelige løsning af jordspørgsmålet kunne ske. Derfor vil jeg gerne være med til i et udvalg, om det er muligt, at se, om vi kan komme frem til måske endnu bedre forhold.

Jeg synes i grunden ikke, der er rejst kritik mod lovforslaget, men det ærede medlem hr. Holger Eriksen har dog gjort en bemærkning med hensyn til værdistigningsskylden i § 9. Jeg ser ikke, der er nogen grund til at beholde værdistigningsskyld; når man efter de periodiske vurderinger må afløse den i øjeblikket gældende afgift med en afgift, der svarer til den nye værdi, har man af sig selv taget værdistigningen med. Så kan det blive et spørgsmål, om værdistigningen skal tilfalde staten eller kommunen, det er et andet problem. Men jeg vil som sagt gerne være med til at få lovforslaget igennem og forme det så godt som muligt.

Alvilda Larsen: Vi sympatiserer med de tanker, der ligger bag dette lovforslag. Vi finder, at de principper, der ligger i forslaget, er rigtige. Vi finder det uholdbart, at det offentlige bortsælger een gang erhvervet jord til spekulation, som det jo er sket. Jeg behøver blot at henvise til København. Vi er tilhængere af, at det offentlige selv bebygger sine grunde. Hvor andre bygger, finder vi, at det svenske system, der omtales i bemærkningerne til forslaget, er at foretrække. Her udlejer man grundene, medens det offentlige beholder ejendomsretten. Vi finder, at det bedste måske vil være en kombination af det svenske system og den ordning, man har for Københavns kommunes vedkommende, hvor der er tilbagefaldsret også for bygninger. Men iøvrigt tror jeg nu nok, at det allerbedste ville være, at man snart fik lovforslaget om fuld grundstigningsskyld, som jo efterhånden alle er tilhængere